

## WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

### Królestwo Polskie.

— Z Warszawy. —

W ostatniem półroczu roku upłynionego, pożyczycylo towarzystwo ziemskie kredytowe na 318 dóbr 10,808,600 złp.; między temi znajduje się 301 dóbr prywatnych, a 17 rządowych. Na tę summę wydano 4920 sztuk listów zastawnych. W dniu 20. stycznia b. r. było w obiegu 138,809 sztuk listów zastawnych na summę 165,807,900 złp.

### Rossyja.

Tygodnik Petersburski z dnia 21. lutego (5. marca) umieścił z *Journal de St. Petersbourg* pod dniem 7. lutego (29. marca) co następuje: »Od czasu zawarcia traktatu adryjanopolskiego więcej trzech lat już upłynęło, w ciągu których Rossyja bezpiecznie używała korzyści, zapewnionych jej przez to sławne przymierze. — Wierna swym obietnicom porta ottomańska, wypełniła po kolei zobowiązania, jakie względem nas była zaciągnęła. Wynagrodzenia, należne od niej naszemu handlowi, wypłacono w umówionych zakresach. Piérwsze wypłaty kontrybucyi wojennej zostały uskutecznione. Tranzakcye, na których gruntuje się byt Grecyi, wykonane są w całej rozciągłości. Swoboda żeglugi, zastrzeżona przez traktat adryjanopolski dla okrętów wszelkich narodów, była dochowana tak ściśle, iż zjednała dla handlu morza Czarnego ufność i pewność, koniecznie potrzebne do rozwinięcia dobrego bytu w prowincyjach południowych państwa. Nakoniec, nie można też nie wspomnieć, na zaletę porty, że w pośród ważnych wypadków, które wynikły z powstania polskiego, pozostała ona nieprzystępną namowom działaczów rokoszu i mądrze przeniosła przyjaźń naszego rządu nad wydatne obietnice tych sprawców nieszczęścia i zamieszania, którzy w tym czasie jawnie powstawali przeciw potędze Rossyi. — Takiegoto postępowania Turcya względem nas się trzymała, i to nigdy się nie zachwiało w najtrudniejszych nawet okolicznościach. Dopokąd jest wierną temu systematowi, zaiste, cześć naszego gabinetu, równie jak i dobrze zrozumiany

interes państwa, nakazują nam dopomagać szczerze do zachowania w całości mocarstwa, które z tak dobrą wiarą wypełnia zobowiązania, włożone nań przez nasze traktaty. — Tato zasada sprawiedliwości i zachowania służyła za prawidło krokom cesarza, w chwili wybuchnienia powstania w Egipcie. Skoro tylko wiadomość o tym wypadku doszła do niego, jego ces. mość przesłał natychmiast do konsula rossyjskiego w Aleksandryi, rozkaz niezwłocznego opuszczenia Egiptu. Ta jawna oznaka przychylnych cesarza chęci, przyjęta przez sultana z żywą wdzięcznością, natchnęła mu myśl udania się, w razie potrzeby, o pomoc do Rossyi. Dla cesarza jmcı dosyć było dowiedzieć się o tém usposobieniu, ażeby nań odpowiedzieć z otwartością. J. ces. mość mniemał, iż istotną dla sultana przysługą będzie oświadczenie w sposób bardziej jeszcze uroczysty, o ile naganian powstanie egipskie i o ile go obchodzi uspokojenie Wschodu. W takimto celu generał-major Murawiew posłanym został ze szczególnymi poleceniami do Konstantynopola i Aleksandryi. — Podczas kiedy ten generał dążył do miejsc swego przeznaczenia, wojska egipskie postępowaly od zwycięztw do zwycięztw, podbijały Azyją mnićszą, i samemu Konstantynopolowi grozić zdawały się. W takim stanie rzeczy, wdanie się za pomocą samych tylko negocyjacyj, niedostatecznym byłoby do odwrócenia niebezpieczeństwa. Cesarz przeto postanowił oddać pod rozrządzenie sultana oddział floty z morza Czarnego, na zdarzenie, jeźliby wypadki wojny mogły zagrażać bezpieczeństwu stolicy państwa ottomańskiego. — Przekożenie o tém, uczynione w Konstantynopolu w grudniu z. r., ocenioném było podług swęj rzeczywistej wartości. Lecz porta miała jeszcze nadzieję, że słowa pokoju, którómı wtenczas właśnie przemówiła do Mehmeda Ali, zdołają skłonić go do układu i do zawieszenia działań wojennych. — Oczekiwaliśmy właśnie wypadków tego kroku i skutków poselstwa generała Murawiewa, kiedy przybyły z Konstantynopola goniec przywiózł doniesienie, że sultan uwiadomiony o dalszym postępnym ruchu wojsk egipskich po drodze do Brussy, uznał naglą



potrzebę wezwania bezpośredniej pomocy Rosyji. — W tym celu Reis-Effendi wręczył 21. stycznia ministrowi naszemu notę, prosząc w niej mianowicie: o przesłanie eskadry ze 4ma lub 5cią tysiącami wojska lądowego, i nadto korpusu od 25 do 30,000 ludzi, którzyby od brzegów Dunaju szedł na obronę stolicy. — Cześć Rosyji wymagała, iżby zaufanie sultana nie było zawiedzionem. Myśl ta przewodniczyła odpowiedzi, którą gabinet cesarski dał na żądanie porty. Cesarz odebrał je był 12. lutego, i tegoż dnia wydał rozkazy względem przyspieszenia środków bezpieczeństwa, których sultan pragnął. — Kiedy się jeszcze zajmowano wyprawieniem tych rozkazów, odebraliśmy wiadomość, że eskadra pod wodzą kontradmirała Łazarew, na pierwsze wezwanie naszego ministra, uczynione skutkiem danej mu na wszelki wypadek instrukcyi, udała się do Konstantynopola. — Tuszymy sobie, iż jej przybycie, wspólnie z innemi środkami, przedsięwziętymi na żądanie porty, posłuży do zatamowania postępów wojska egipskiego i do ochronienia przez to Wschodu od groźących smutnych wypadków. Cesarz ma wewnętrzne przekonanie, iż dopełnił wszystkiego, co było w jego mocy, na odwrócenie tej klęski. Wolno nam jeszcze spodziewać się, że nasze w tym względzie zabiegi nie pozostaną bez skutku. Utwierdza nas w tej nadziei to, iż wszystkie mocarstwa europejskie, powodowane takimiż zachowawczemi zasadami, przeświadczone są jak i my, o potrzebie pohamowania dumnych zamysłów wice-króla Egiptu, ażeby najrychlej przywrócić pokój na Wschodzie. W takimto właśnie duchu czynione są kroki ze wszech stron w Aleksandryi. — Jedność i wzajemne zaufanie, które mają przewodniczyć usiłowaniom różnych gabinetów, wspólnie kierowane do jednego celu, będą, bezwątpienia, pewną rękojmią pomyślnego ich skutku. — Rosyja ze swjej strony, czując całą ważność dzieła, które jej do wykonania pozostaje, sądziła, iż nie wahając się, powinna dać dowód czystości swoich zamiarów, przez niniejsze ogłoszenie względów, jakie rządzi jej polityką w obecnej okoliczności, tudzież przyczyn, jakie ją powodowały do kroków przedsięwziętych na wyraźne żądanie porty. —

Tenże sam Tygodnik Petersburski, umieściwszy powyższy artykuł, dodaje:

»W chwili, kiedy poprzedzający artykuł szedł już do druku, goniec wyprawiony z Konstantynopola 26. stycznia (7. lutego) przywiózł nowiny następujące: Generał-porucznik Murawiew właśnie

przyjechał był z Aleksandryi, po dopełnieniu poselstwa swego do Mehmeda Ali. Bezpośrednim skutkiem jego było wyraźne przyrzeczenie paszy egipskiego, iż się podda władzy sultana i każe zaprzestać kroków nieprzyjacielskich. Dnia 4. (16.) stycznia, w obecności jenera Murawiewa zostały wyprawione w tym względzie stosowne rozkazy do Ibrahima paszy. — Jakoż rzeczywiście, w chwilę odjazdu naszego gońca porta otrzymała od samego Ibrahima paszy urzędowe oznajmienie, iż, z rozkazu ojca swego, zawiesił wszelkie wojsk swoich obroty i zatrzymał się w Kutahia. — Po otrzymaniu tego pierwszego ważnego wypadku, można mieć zupełną nadzieję, że układ ostateczny niebawem położony kres rozterkom, które zawichrzyły państwo ottomańskie. Gdyby to nastąpiło, życzenia cesarza zostałyby wypełnione. W takim razie, i skoro tylko sultan oświadczy, że przyczyny, które go zmusiły do wezwania pomocy rosyjskiej, ustały, eskadra, znajdującą się już zapewne w Konstantynopolu, otrzyma rozkaz powrócenia do Sewastopola i posuwanie się wojsk lądowych również będzie wstrzymanem. (Porównaj artykuł: Turcyja w Gaz. dzisiejszej.)

### Zjednoczone Stany Ameryki północnej.

Mowca izby reprezentantów przełożył téżże w 4. stycznia następujące poselstwo prezydenta: »Washington, 3. stycznia. Osmielam się zwrócić uwagę kongresu na załączony raport sekretarza stanu, który zaleca zezwolić na pewną sumę dla wynagrodzenia cła, pobieranego w portach Zjednoczonych Stanów od objętości bezcki obcych okrętów, należących narodom, które w portach swoich cło od okrętów Zjednoczonych Stanów porównały z cłem od okrętów wszystkich innych państw. Przesyłam także raport sekretarza stanu, wykazujący ilość straty, na którą pewni poddani szwedzcy zostali wystawieni, iż w roku 1828 dowódzca północno-amerykańskiego okrętu Erie, zabrał okręt pod banderą rzeczypospolitej buenosayreskiej w jednym z portów St. Bartholomaeus, i za którą stratę miał kongres zezwolić na wynagrodzenie. Na wniosek p. Cambreleng przesłano to udzielenie wydziałowi do handlu, i kazano je wydrukować.

Dz. *American Sentinel* mówi; »Najlepiej zawiadomione osoby w Washingtonie tego są zdania, że taryfa nie przejdzie. Wielu członków kongresu chętnieby na nią zezwoliło, i poświęciło nie jedno okolicznościom czasowym, gdyby przełożony bil nie posuwał za daleko rzeczy.«



## Portugalija.

Z Lizbony donoszą pod d. 9. lutego: Przez statek parowy, wyprawiony z depezami do Oporto, a wczoraj z powrotem przybyły, odebraliśmy wiadomości z owego miasta do d. 4. a *Chronica* do d. 1. b. m. dochodząca. Wyjawszy wiadomości o nadejściu tamże żywności i amunicji, jakoteż korpusu posiłkowego 500 ludzi i 50 koni, nie szczególnego nie dowiedzieliśmy się z tamtąd.

## Hiszpanija.

Gazeta madrycka nadworna z dnia 14go lutego zawiera wyrok królewski, nakazujący nabór 250,000 rekrutów, mający zastąpić miejsce kontyngensu z 1827, którego sześćioletnia służba kończy się z bieżącym rokiem. Dekret ten czyni uwagę, że środek ten ma tylko na celu utrzymać wojsko na stopie pokoju.

## Wielka Brytania i Irlandyja.

Projekt do prawa (o którym namienialiśmy w prz. nrach Gaz. n.) względem przytłumienia niespokojności i niebezpiecznych zjednoczeń w Irlandyi, podany przez lorda Grey, składa się z 39 artykułów i jest następujący treści: Art. 1szy upoważnia lorda namiestnika (lord Lieutenant) do przytłumienia wszelkich niebezpiecznych stowarzyszeń; 2gi upoważnia władze do zbrojnego wkroczenia w miejsca takowych zgromadzeń; 3ci stanowi, że uczestnicy mają być natychmiast stawieni przed sądem; 4ty nadaje lordowi namiestnikowi prawo ogłoszenia przez proklamacyje, pojedynczych hrabstw albo obwodów za będące w stanie buntu; art. 5ty i 6ty mówią o treści i skutku tych proklamacyj; 7my dozwala pojedynczym zwierzchnościom wydawania podobnych proklamacyj dla uśmierzenia niespokojności; 8my nadaje proklamacyjom tym charakter urzędowy przez umieszczenie onychże w dzienniku urzędowym dublińskim; 9ty odejmuje prawo petycji hrabstwowym i obwodom, które za będące w stanie buntu ogłoszone zostały; artykuły 10ty do 17go zajmują się ustanowieniem sądów wojennych, oraz ich postępowaniem; 18ty nadaje nadzwyczajne pełnomocnictwo władzom cywilnym okolic, uznanych za będące w stanie buntu; według 19go służy im prawo przeglądania poza-chodzie słońca, jeżeli potrzeba nawet z zbroją ręką, domów i mieszkań; 20ty nakazuje poszukiwania broni i ogłasza, iż posiadanie takowej jest zbrodnią (*felony*); 21szy do 36go stanowią o uwięzieniu obwinionych i sądowem z nimi postępowaniu; 37my stanowi, że lord

namiestnik ma prawo odwołania proklamacyj, które wydał, przez późniejsze swe postanowienia, 38my zachowuje rządowi wyraźnie prawo użycia istniejących już praw wojennych i przeciw rokoszowi wydanych; 39ty nadaje niniejszemu prawu moc obowiązującą przez pewną liczbę lat (którą dopiero parlament ustanowi.)

Dz. *Liverpol Times* donosi: »Wyprawa do wyszukania kapitana Ross odplynęła z tad w d. 17. lutego do nowego Yorku. Komendant, kapitan Back jest człowiekiem mającym talenta, odwagę i wytrwałość, czego dowiódł w wyprawie wynalezienia kapitana Franklin. Nadto dokładna jego znajomość krajów pod biegunami Ameryki, czynią go całkiem zdolnym do takiej wyprawy.«

Lord Teynham, jak wiadomo, na posiedzeniu izby wyższej w d. 19. lutego przełożył środki dla zapobieżenia nadużyciom bilu irlandzkiego, i chciał, aby każda proklamacyja lorda namiestnika przynajmniej przez sześciu radców tajnych była podpisana; rzekł, że jest tego zdania, aby dać nadzwyczajne pełnomocnictwo lordowi Anglesea, lecz powinien zwrócić uwagę na jego następców, którzyby mogli mieć więcej skłonności do dowolnego postępowania, n. p. przypuściwszy, żeby lordem lejtnantem był jaki Hudson Lowe. (Odgłos: Do porządku! do porządku!) Książę Wellington uznał tę zaczepkę za niesłychaną; oświadczył, że nie masz godniejszego oficera w służbie króla nad Sir Hudson Lowe. Lord Teynham odrzekł, iż nie chciał powstawać na jego prywatny charakter, lecz jako gubernatora wyspy Heleny poznała go Europa, że na żadne zaufanie nie zasługuje. Lord Bathurst: To jest całkiem fałsz; Sir Hudson Lowe postąpił uczciwie, i każdy zna i pochwała jego postępowanie.

W d. 23. lutego odbyło się zgromadzenie tak zwanéj »unii narodowéj rzemiosł« w Londynie w zwyczajnem miejscu zbierania się, dla oliarowania panu O'Connell swego wsparcia dla Irlandyi do oparcia się środkiem przez rząd zaproponowanym. Ściany okryte były banderami trójkolorowými i amerykańskimi, na których były dobitne godła, najdobitniejsze, jakich tylko w ostateczności użyć można. Prezydent, p. Wade i p. O'Connell mieli z największym zapalem mowy. Niektóre wyrazy ostatniego są tego rodzaju, że wniosą je na obrady parlamentowe.

Na zgromadzeniu ochotników dublińskich odczytano następujący list O'Connella: »Czuje, że wraca mi siła młodzieńcza w nienawiści tyranii



ministeryjalnej i nikczemnej niewdzięczności Anglików. Akt despotyczny powinien utłumić Irlandyją. Atoli oprzemy się takowemu całej sile, gdy zwołamy ochotników. Jest tylko jeden rodzaj pokonania naszych nieprzyjaciół, to jest: prawny i godny, ustawodawczy i konstytucyjny; zależy na tem, abyśmy bez zwłoki zwołali wszystkie gminy Irlandyi do ułożenia prozb. Niechaj się wyrażą przeciw nowemu aktowi o rozruchach, lecz silnie i stanowczo. Powiemy onym, że raczej wolimy umrzeć, jak życzyć sobie ich niewoli, i że nie nawidzimy przymusu, który nastaje na naszą spokojność, cierpliwość i odwagę. Z resztą spodziewam się, że lud irlandzki poznaje, iż będąc jego reprezentantami, bronimy jego interesu czynem i słowem. Dzienniki wymieniły imiona obrońców dobrej sprawy, i powinno cieszyć patrijotów, że pomiędzy nimi postrzegają imię Dundalka. Młody Talbot głosował dwa razy z większością. Podobnie wyrazili się przeciw nam członkowie hrabstwa Limerik. Więcej jak haniebna, gdy pomyślimy, aby patrijoci nasi ulegli takim niewieściuchom; jeszcze nie wątpił, aż dopiero w chwili, gdym się na to patrzył, i teraz nadzieję moją jedynie tylko w oporze pokładam. Pewna, że będziemy wolni, gdy będziemy zgodni i czynni. Z angielskich członków katolickich ani jeden za Irlandyją nie głosował. Sądźcież z tą, czyli nie mam przyczyny oskarżać ten naród o niewdzięczność. Proszę ochotników irlandzkich, aby się ze swojemi uchwałami do jutra zatrzymali. Jeszcze raz do was napiszę. Wasz wierny: Daniel O'Connell.«

W Drogheda i Waterford przygotowują petycje do parlamentu przeciw zamierzonym środkom zmuszającym względem Irlandyi.

Katolicy biskupi w północnej Irlandyi przedsięwzięli środki, aby ile jest w ich mocy, utłumić wszystkie tajemne i nieprawne towarzystwa w swoich dyjecezyjach.

Oto jest wiek lat terażniejszych ministrów angielskich: Hrabia Grey ma lat 69, lord Brougham 54, lord John Russel 40, lord Althorp 51, lord Holland 61, wicehr. Goderich 51, margr. Lansdowne 53, lord Durham 41, wicehr. Palmerston 49, Sir John Hobhouse 47, książę Richmond 43, hr. Carlisle 60, Sir James Graham 41, p. Stanley 34, lord Auckland 49, lord Melbourne 54; lord Plunket 68, Sir Thomas Denman 50.

Adwokat Harmer wybrany został starszym gminnym starego miasta Londynu (City) w miejscu zmarłego p. Waithman. Opróżnione miejsce członka parlamentu przez śmierć p.

Waithman, nie jest dotąd nowym wyborem zapelnione.

## Francya.

W d. 27. lutego w sądzie paryzkim przysięgłych toczyła się sprawa przeciwko p. Chateaubriand i jerentom dzienników *Courier de l'Europe*, *Quotidienne*, *Gazette de France*, *Echo Français*, *Revenant*, *Mode* i panu Thomas, z powodu pisemka ulotnego, wydanego przez pana Chateaubriand: *Mémoire sur la captivité de Madame la Duchesse de Berry*, i wszyscy oskarżeni zostali przez sędziów przysięgłych uwolnieni.

*Nouvelliste* pospiesza ogłosić udzieloną mu następującą uwagę; »Wiele dzienników zapowiedziało, że cholera wybuchnęła w Oporto: możemy z pewnością donieść, że wspomniona zaraza niepokazała się ani w tém mieście ani na żadnym miejscu, przez wojsko Dom Pedra zajętém, ani na żadnym krajowym lub cudziemskim okręcie wojennym lub kupieckim, które stoja na rzce Douro lub po zarogatką morską pod Oporto.

P. Lasteyrie, wnuk generała Lafayette, który połączył się z ochotnikami Dom Pedra. i był ranny, opuścił Oporto i przybył do Paryża.

## Holandya.

Dr. *Amsterdamer Handelsblad* pisze pod d. 26. lutego z korespondencyi swojej z Haagi: »Dzisiaj różne chodziły wieści o stanie naszych politycznych interesów. Zapewniają, że baron van Zuylen i van Nyevelt jako nadzwyczajny pełnomocnik przy konferencyi londyńskiej został odwołany i mianowany ministrem stanu, i że p. Dedel, niegdy poseł w Madrycie, pojedzie ztąd spiesznie dla zastąpienia p. van Zuylen. Czyli to będzie miało wpływ na systemat, którego się dotąd nasz gabinet trzymał, nic o tém nie mówią, wszelako namieniają o udzieleniach, które w przyszły czwartek mają być jeneralnym stanom uczyniane. Przypisek: Dowiadujemy się, że p. Dedel już jutro odjeżdża do Londynu, i że instrukcje, które ma otrzymać, bardzo tchną pokojem.« Toż samo pismo udziela dodatków do noty pełnomocników Anglii i Francyi z d. 14. lutego, składających się z wzajemnych propozycji, na które nieprzyjaciół, a które z tego powodu należą do pod- rzędnego interesu.

List z Amsterdamu z dnia 2. marca odebrany w Wiedniu przez nadzwyczajną sposobność donosi: »Wczoraj z południa zrobił minister spraw zewnętrznych obudwom izbom stanów jeneralnych polityczne udzielenie. Minister śle-



dząc tok układów aż do najnowszych czasów, i oznajmiwszy, że p. van Zuylen już od dawnego czasu wynurzył życzenie opuszczenia Londynu, a król oświadczywszy mu swoje upodobanie, mianował go ministrem stanu, dodał: Zamiać jest króla, o ile być może jak najprędzej wysłać nowego posła w szczególności poselstwie do Londynu, mającym na celu uprzednią ugodą przywrócić do dawniejszego stanu stosunki między Francją a Angliją i przeto stworzyć nową drogę, na której mógłby król wspólnie z pięcią mocarstwami dojść do zawarcia układów pod ostatecznymi warunkami rozłączenia Holandyi od Belgijum. Sposób przeznaczonych dla nowego poselstwa instrukcyj daje powód do zaufania, że zamierzony cel będzie osiągnięty, a rząd spodziewa się, że bliższe raporta, których z Londynu oczekuje, postawią go w stanie, przywieść do skutku uchwalone poselstwo. W drugiej izbie stanów jeneralnych, po udzieleniu tém ministrowi spraw zewnątrznych, żądało kilku członków, aby się izba natychmiast w tój mierze w ogólny wydział zamieniła. Wszelako narady zostały na poniedziałek d. 4. t. m. odłożone.

### Belgijum.

Pan Bekact-Baekelandt, wice-prezes sądu handlowego w Courtray, przyjął zlecenie udania się do Paryża, aby łącznie z panami Lecocq i Corbisier bronić belgijskich interesów handlowych.

### Prusy.

— Z Wrocławia dnia 24. lutego. —

Dziś ukończył się czwarty sejm prowincjonalny szlązki, rozpoczęty d. 13. z. m. Komisarz królewski rzeczywisty tajny radca i naczelny prezes Merkel odebrał z rąk marszałka sejmowego, prezesa rejencji królewskiej, hrabiego Ferdynanda Stolberg-Wernigerode, adres stanów do monarchy.

### Turcyja.

Dostrzegacz austriacki z d. 10. b. m. zawięra pod napisem: Z Wiednia 9. marca: Przez sposobność nadzwyczajną mamy wiadomość z Konstantynopola do dnia 24. lutego. — Dnia 15. lutego przywieźli Tatarzy w 15 dniach z Alexandryi do porty pierwsze doniesienia Rifaat Halil paszy i list Mehmeda Atego do samego sultana. Odebrawszy te depesze udał się reis-efendy z próbą do ces. ross. posła, aby kazał wstrzymać się żądanej od porty eskadrze z Sewastopola, jako w tój chwili niepotrzebnej, aby jednak eskadra ta

stała w Sewastopolu gotowa do wyjścia każdego czasu pod żagle. Pan Buteniew uczynił natychmiast żądaniu temu zadosyć; nastąpiło jednak to, czego się spodziewano; d. 20. lutego dano znak, że 4 okręty liniowe; 4 fregaty i jeden bryg, płyną na Bosfor; jakoż okręty te jeszcze tego dnia stanęły na kotwicy pod Bujukdere.

Podług doniesień z Azyi mniejszej wojsko Mehmeda ani kroku naprzód nie zrobiło. Ibrahim przeniósł swoją główną kwaterę z Kutahia nazad do Karahissar (między Kutahia a Konieh leżącego).

Śród tych zdarzeń przybył do Konstantynopola nowy poseł francuzki, admirał Roussin. Po kilku konferencyjach z dywanem podpisał admirał Roussin pokój między portą, a Mehmedem Ali pod warunkami, które porta położyła. Z tą wiadomością wysłano zaraz gońców do głównej kwatery Ibrahima paszy i do Alexandryi.

Za porozumieniem się dywanu z ces. ross. posłem ces. ross. eskadra która spiesznie przyplęnęła dla zaslonienia miasta, czeka tylko na pomyślny wiatr południowy, aby teraz, gdy się okoliczność zmieniły, wypłynęła z Bosforu i w porcie syzebolskim czekała dalszych rozkazów. Sultau rozkazał aby eskadrę tę przypuszczono do portu w Sizeboli.

## Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencyj prywatnych.)

Gdańsk dnia 4. marca. — Gdy kra szczęśliwie przeszła i rzeki nasze od lodów zostały oczyszczone, możemy teraz w krótko spodziewać się dostawy zboża z prowincyj, a dalszo obroty cen na targach naszych będą się musiały ustanowić. Pierwsze dostawy nie będą znaczne, ponieważ podług wszelkich doniesień we wszystkich miastach nad Wisłą w ciągu zimy mało tylko przysposobiono zapasów, albowiem wielka część zboża, jak mniemają, dla niskich cen pozostaje jeszcze w ręku właścicieli. Do tego w Prusiech zachodnich i we wszystkich krajach nadwiślańskich zboże przeszloroczne wszystko prawie wilgotne zostało zebrane i lekkie ziarno wydało, tak, że na pierwsze ładunki za morze tylko bardzo mało sposobnego z tamtąd spodziewać się możemy. Czyli zaś poźniej lepszego z nad Bugu i z Galicyi dostaniemy, o tём teraz stanowić trudno; tymczasem donoszą z Warszawy, że tegoroczne splawienie Wisłą nie będzie trudne, i że bank polski kazał już zakupić w Sandomirskiem i Krakowskim do 1000 łasztów pszenicy, korzec po 20 złp. z dostawą do Warszawy, przez co wię-



ksze otrzymano tam ceny, jakicby można było osiągnąć od kupców na spekulacyję prywatną, gdyby żadnego nie było za granicę pokupu.

Z tém wszystkiém ani wywóz za granicę, ani ceny wewnątrz kraju nie mają żadnego wpływu na targi nasze, które jedynie zawisły od dopytywania się u nas o zboże z zagranicy; a ponieważ dotąd ani z Anglii, ani z Francyi, gdzie w roku przeszłym żniwa tak były obfite, żadne szczególne nie jest widoczniem krzątanie się; dotąd nie wielka jest nadzieja, aby na przyszłe spławy łatwo po lepszych cenach jak teraz sprzedać można. Lecz w rzeczy tylu zmianom podlegającej, jak nasz handel zbożem, nie można także z pewnością teraz już o tém stanowić, i jakakolwiek mogłaby zająć wątpliwość względem korzystnego odbytu zboża przeszlorocznego; może z drugiej strony łatwo się zdarzyć, że gdy zapasy dawnego zboża są nader małe, jeszcze lata przyszłego ceny teraz już dosyć niskie żywo się w górę podniosą.

W dotychczasowym stanie rzeczy po ostatniém doniesieniu mojem (z d. 7. stycznia r. b. obacz nr. 8. Gazety naszej z d. 19. stycznia) i teraz niedawno zakupiono znowu kilka partyj, 5 do 600 łasztów stariej najlepszej wysoko-pstrokatęj pszenicy 130 do 132 funtowęj, łaszt podług gatunku po 330, 340 do 360 zpr. z tatejszych magazynów, prawie niewątpliwie jedynie na spekulacyję do Anglii; z tego jednak nie wnosilbym, że się dopytywanie o nie pomnożyło, i dopóki w ogólnosci ceny i wszystkie doniesienia z Anglii tak będą niskie i mdle, jak dotąd, nie można się żywszego ubiegania się spekulantów spodziewać. Na żyto i inne gatunki zboża także nie ma dotąd najmniejszych widoków za granicę, a ponieważ na własne zużycie więcj, jak dosyć mamy w kraju, byłoby dobrze, gdyby się choć terażniejsze ceny (obacz niżej) utrzymały.

Co do drzewa, odwołuję się do mego ostatniego doniesienia (obacz ner. 8. Gaz. naszej). Bez wątpienia prawie łatwo i dobrze się sprzeda; także się dowiadujemy, że kilka partyj dębowych bal i klepek jest do Gdańska w drodze, które mogą się spodziewać dobrej sprzedaży, ponieważ zapasy tutejsze są wypróżnione.

Co do potażu, nic się nie odmieniło i o leżące tu zapasy wcale nikt się nie pyta. Jedna z najlepszych partyj tutejszych przeszła w cenie po 20 tal. pr. z 10 et 10 0/0 (19 0/0) rabatu i gutgewichtu w ręce pewnego spekulanta,

któryby teraz znowu sprzedał ją za mierną cenę, gdyby kupca znalazł.

Względem zabezpieczenia od przypadków w czasie spławienia, drugie towarzystwo zabezpieczenia od uszkodzenia ogniem lub na wodzie, w Hamburgu, które tu swego ajenta utrzymuje, oświadczyło teraz, że dla różnych nieprzyjemnych przypadków, których doznało, tego roku ani na galary ani wyżej Wisłą, jak od Warszawy, ubezpieczeństwa nie daje, za co podług różnych pór roku premije naznaczyło, to jest: z Warszawy do Gdańska w berlinkach od rozpoczęcia się żeglugi do 15go kwietnia 1 5/16, od 15. Kwietnia do ostatniego sierpnia 1 1/16, do ostatniego września 1 1/16, do ostatniego października 1 5/16, do końca listopada 2 7/16 od sta zabezpieczonej wartości. Potrzeba więc będzie o zabezpieczenie na Bugu i Sanie i o zabezpieczenie w ogólnosci galarów znowu, jak przedtém, wprost do Hamburga się udawać, gdzie spodziewam się, że chociaż za wyższe trochę premija, przecież można będzie znaleźć godnych ufności podejmujących się zabezpieczenia.

Ceny terażniejsze zboża: Pszenica biała i wysoko-pstrokata 390 do 405 zł. pr.; dobra pstrokata 345 do 360 zł. pr.; czerwona ordynaryjna 285 do 315 zł. pr.; żyto 219 do 270 zł. pr.; jęczmień 150 do 180 zł. pr.; owies 105 do 120 zł. pr.; groch 210 do 240 zł. pr. łaszt 60 szefl.

### S p r o s t o w a n i e.

W przeszłym (31.) nrze. Gazety, w wykazie wygranych pod czas 13go losowania w d. 1. b. m. pożyczki 20.800,000 zlr. z r. 1820. Rząd 226. zamiast Nr. 58, 651, być powinno: Nr. 58, 651, wygrywa 1500 zlr. m. k.

W wiadomościach handlowych pod rubryką „Jarosław“ w miejscu: za kłody dębowe ptać po 4. do 5 ztr. opuścić „za sż żen“ (przez kłody rozumie się w handlu, cały dąb na pniu.)

### WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: *Die schöne Calabreserin*, oder: *Die Liebesproben*, nowa opera we 2 aktach.

Jutro: Na dochód jpana Bannholzer, (po piérwszy raz): *Der Zauberring und Tugendpfennig*, oder: *Ein Graf mit Millionen*, schön, jung, reich, und doch nicht glücklich, wielka komiczno-czarodziejska zabawa z obrazami w 3 aktach.

Teatr polski. — W poniedziałek: *Dziesięć lat życia żony*, czyli: *Złe rady*; dramat w 7miu oddziałach, (po raz drugi.)

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest: Nr. 11. Rozmaitości.)